



Založené 1999

Pokoj a dobro

Katolícky časopis farnosti Markušovce
Ročník 16 Číslo 5 December 2014

www.pokojadobro.sk



Kiež by si aj ty v tento deň spoznalo, čo ti prináša pokoj!

*Snímka:
Peter Lazor*

Keď Pán Ježiš pred svojim umučením prichádzal do Jeruzalema, z vrchu pozeral na celé mesto, začal plakať nad Jeruzalemom, plakal nad všetkými ľuďmi, čo tam žili, plakal nad celým vyvoleným izraelským národom. A pritom hovoril tieto slová: „Kiež by si aj ty v tento deň spoznalo, čo ti prináša pokoj!“ (Lk 19, 41 – 44)

Prečo spomíname plač, keď sú Vianoce a každý by sa mal radovať? Pán Ježiš plakal nad Jeruzalemom kvôli tomu, že v ňom nespoznali prislúbeného Mesiáša. Židia očakávali politického mesiáša, ktorý im prinesie slobodu spod rímskej nadvlády. Takýto politický mesiáš im mal priniesť pokoj od platenia daní, pokoj od cisára, pokoj od rímskych vojakov.

Ale Pán Ježiš nepriniesol politický pokoj, ale duchovný, vnútorný pokoj. Pán Ježiš priniesol oslobodenie z otroctva Zlého, mesiášsky pokoj, pokoj z prítomnosti Boha na zemi, pokoj vedúci do večného života. Preto ho židia neprijali a odmietli.

Vianoce sú sviatkami pokoja, radosti. Ale nemá nám ísť len o vonkajší pokoj a radosť, len o vonkajšiu vianočnú pohodu – posediť si pri vianočnom stromčeku, pozrieť si nejaký pekný film, peknú rozprávku, ktorá by už akoby patrila k Vianociam, konečne si oddýchnuť od predvianočného upratovania.

Vianoce sú v prvom rade sviatkami vnútorného pokoja, ktorý nám priniesol Ježiš svojim príchodom na túto

zem. Pokoj, o ktorom hovorí Ježiš, je výlučne darom Mesiáša a Pán Ježiš ho prišiel vyhlásiť a ponúknuť všetkým ľuďom. Je potrebné sa mu otvoriť a prijať ho ako dar, aby sme mohli Ježiša nasledovať po ceste pokoja až do konca.

Pán Ježiš pri tom plači nad Jeruzalemom pokračoval týmito slovami: „*Ale teraz je to skryté tvojimi očami.*“ (Lk 19, 44b) Nech našim očiam nie je skrytý pravý význam príchodu Mesiáša na túto zem. Nech očami viery vidíme pravý pokoj, ktorý Boží Syn prináša do našich duší a tento Boží pokoj nech v nás a v našich rodinách prebýva celý nasledujúci rok. Nech spoznáme, kto nám v tieto dni prináša pravý pokoj.

*František Benko,
kaplán*



Osobné prijatie Ježiša

Ondrej Švančara
čítaj str. 3



Jednoducho, mám rada ľudí

Adriana a Peter Lazorovci
čítaj str. 7-8



Hovor Pane, tvoj sluha ...

Peter Hanuštiak
čítaj str. 9



Milí čitatelia!

Posolstvo Vianoc je pre kresťana jasné. Avšak okrem hlavného posolstva tu nachádzame niekoľko ďalších posolstiev, ktoré to hlavné spre-vádzajú, alebo predchádzajú.

Jedným z nich, ktoré predchádzalo narodenie Krista, bolo Máriino pokorné fiat – staň sa. Súhlas ženy s odovzdaním svojho života do Božej vôle, do Božieho plánu spásy. Asi len tušíme, aké náročné bolo jej rozhodnutie. Mária však v tomto procese urobila jeden dôležitý krok – po zvestovaní anjelom Gabrielom si uchovala toto sväté tajomstvo pre seba a predtým, ako povedala svoje áno, rozjímala o tom v tichu svojho srdca. Nebo-lo to unáhlené rozhodnutie ani rozhodnutie, ktoré by bol výsledkom diskusie s príbuznými či známymi.

Z posolstva Vianoc si môžeme zobrať do svojho života viacero ponaučení. Patrí k nim aj Máriin postoj k rozhodovaniu.

Jedným z princípov demokracie je rozhodovať podľa názoru väčšiny. Nemusí byť však zárukou, že všetko, čo odhlasuje väčšina, je v súlade s Pravdou. Azda práve tieto Vianocce sa dá oveľa intenzívnejšie uvažovať o tom, akým spôsobom sa rozhodujeme. Dnešná doba ukazuje, že sa odkláňame od cesty, na ktorej sa treba stíšiť a počúvať hlas svedomia, do ktorého Boh vpísal svoje zákony. Súčasný trend nabáda hlavne mladých, ale aj strednú generáciu, takzvané zdieľať svoje názory a rozhodovania na internete, na sociálnych sieťach v médiách... jednoducho povedané – zverejňovať svoje myšlienkové pochody. Ale často ešte „za horúca“, bez uváženia. Veriacemu človeku by mohla byť Božia Matka príkladom, že o dôležitých veciach – v súkromí, na pracovisku, vo verejnom živote – treba ponajprv úprimne diskutovať vo svojom svedomí s Bohom, až potom formulovať svoje názory. Môžeme tak predísť ubližovaniu blížnym, spoločenstvu a v neposlednom rade aj sebe samému. Takýto postoj môže isto priniesť dobré ovocie.

Požehnaný vianočný čas za celé redakčné spoločenstvo praje Monika Hodnická, šéfredaktorka

Všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľajú na tvorbe nášho spoločného časopisu, vyslovujem za aktívny prístup v roku 2014 úprimné ĎAKUJEM.

O láske

novinárske okienko

Na začiatku všeličoho v živote bývajú ideály, na konci realita. Tento skeptický vývoj neobchádza ani médiá: do tvorivej práce často vstupujeme s veľkou víziou premieňať ľudí (alebo rovno celú spoločnosť, čo sa budeme trocháriť) na lepších – a skončíme pri nedôstojnom naháňaní čítanosti, počúvanosti, sledovanosti; jednoducho, inzercie. Ako nedávno v súvislosti s rodiacim sa projektom nového týždenníka skonštatovala známa publicistka: Chceli sme ľuďom hovoriť dôležité veci. Ja o štrikovaní a pečení písať nebudem, to si robte sami.

Počas celého roka sme si v tejto rubrike predstavovali ideál novinárskeho písania. Aká je každodenná realita? Teoretici hovoria o niekoľkých súčasných trendoch. Spomeňme smerovanie k zábave, k emóciám a k subjektívnosti.

Okrídlená veta komunikačného vedca Johna Fiskeho, že naša civilizácia sa uzabáva na smrť, zaznela na konci mnohých výskumov a skeptických úvah o tom, čo si žiada publikum a čo mu médiá, chtiac-nechtiac, podľa zákona ponuky a dopytu predkladajú. Netreba dodávať, že to vedie k rastúcej povrchnosti, hrubosti a mentálnej zakrpatenosti. To všetko pesimisti označujú za smrteľnú civilizačnú chorobu. Optimisti princíp hry, zábavy, uvoľnenia a oddychu nezavrhnú a snažia sa hľadať jeho využitie užitočným smerom. Mediá stoja teda pred náročnou úlohou balansovať na lane zábavy medzi posolstvom a prázdnotou.

Ďalšie také lano je ešte zradnejšie, lebo je mokré od slz. Niekedy má farbu modrú ako z neba, inokedy žltú ako pošta (pre teba?) a často, samozrejme, červenú ako určité záležitosti. Vedci už skonštatovali, že ak 19. storočie bolo storočím sluchu a 20. storočie storočím zraku, tak naše storočie bude pravdepodobne storočím dotyku. Práve vďaka všadeprítomným emóciám, ktoré sa infiltrovali do celého mediálneho tkaniva, aby ľuďom umožňovali už nie len sa počuť či vidieť, ale aj sa navzájom „dotýkať“. Muži radi ženám vyčítajú, že k televízii unikajú zo svojho fádneho života a pri telenovelách takpovediac citovo masturbujú. Otvárajúc túto tému by sme asi otvorili Pandorinu gender skrinku. Postačí skonštatovať, že na obave z oddávania sa nadneseným virtuálnym citom zrnko pravdy bude. V ružovom aj v modrom.

A napokon zručajme métu mediálnej objektívnosti. Niežeby tu niekto trpel chimérou, že médiá môžu byť aj objektívne. Nemôžu, nechcú, nedá sa. Nech otvoríme okno do reality z ktorejkoľvek strany, vždy je to len výsek. To, čo môžeme a máme od otváračov okien chcieť, je túžba po pravde, vlastná vnútorná pravdivosť, zrelosť, férovosť. To všetko sa v texte manifestuje úprimným bádaním, odhalovaním, audiovaním „et altera pars“ – takže pán autor napokon skromne postáva v úzadí. Slovičko „ja“ sa v klasickej žurnalistike pripúšťalo iba výnimočne, rovnako ako slovesná prvá osoba (myslím si, zažil som, videl som, viem). Dnes je za-ja-kávanie plné blogovisko a následne aj ostatné mediálne ihriská. Samí sóloví hráči. Samé dojmy.

Na čo je to celé žánrom, o ktorých sa tento žurnalistický rýchlokurz usiluje byť? Na dve veci... Pardón, aj tri by sa našli: infotainment, príbeh, svedectvo. Keď sme už dali priestor mŕtvej univerzálnej reči, dajme aj živé: information + entertainment = to prvé. Čiže správy, ktoré vyzerajú ako správy (majú napr. formu televízneho šotu vo večerných Novinách), ale vnútri nie je skutočná informácia (iba napr. milé zvieratko). Takéto „správy“ o ničom, a predsa zábavné, majú zelenú už nielen v bulvárnych a lifestyleových plátkoch. Príbeh a svedectvo predstavovať netreba. Tiež majú zelenú. Vďaka nim môžeme po všetkej skepse skončiť pozitívne. Príbeh o vlastnom zážitku a svedectvo o vlastnom (aj citovom) prežívaní sú totiž stvorené na účinné prenášanie náboženského posolstva. Dávajú šancu správam o Láske. To je pre farský časopis vynikajúca správa. Už len ustať na tom lane balans medzi posolstvom a prázdnotou. Veľa šťastia!

Terézia Rončáková

Osobné prijatie Ježiša

Prijatie Božieho Syna je prijatie vteleného Božieho Slova. To čo nazývame „svätým prijímaním“, teda prijatím Božieho Syna, nespočíva len v tom, že otvorím svoje ústa po tom, čo som povedal „Amen“ k Telu Kristovmu. Vo svätom prijímaní a prijatí Božieho Syna ide predovšetkým o to, aby sa druhá božská osoba stala riadiacim princípom – životom môjho života. Toto je prvý a základný princíp svätého prijímania. Prvoradé je prijatie Božieho Slova. Snaha prijať Boha, ktorý sa zjavuje v Slove, snaha porozumieť Bohu, ktorý má Slovo, snaha zjednotiť sa s ním vo vôli. To znamená: prijať Ježiša ako svojho Pána a Spasiteľa.

Premena na duchovného človeka

Ježiš hovorí: „Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme každý deň svoj kríž a nech ma nasleduje. Lebo kto by si chcel zachrániť svoj život, stratí ho, ale kto stratí svoj život pre mňa, zachráni si ho.“

Ježiš od nás požaduje niečo, čo úplne stojí v protiklade k mysleniu tohto sveta. Kto z nás sa nechce presadiť, kto z nás sa nechce zviditeľniť, kto z nás netúži, aby bol známy, slávny? Ľuďom ide často len o sebatpotvrďovanie a sebatpresadzovanie. Ale to, čo vyžaduje Ježiš, nie je žiadnym upevnením našej pozície v duchovnom živote. Predovšetkým ide o to, aby sa ego pokorilo pred Slovom Božím, aby zostúpilo z trónu, ktorý zaujalo od okamihu prvotného hriechu. Zrieknuť sa miesta a uvoľniť ho Bohu, ktorému jedinému patrí miesto zbožňovania a poklony. Trón života patrí Božiemu Slovu.

Zapieranie seba to je snaha zrieknuť sa tohto vedúceho postavenia vo svojom živote. Nežiť svoj život, ale žiť Božie Slovo. Sebazaprenie je snahou získať slobodu od svojho ega. Nechcieť byť stredom všetkého, nevzťahovať všetko na seba, nechcieť, aby všetci krúžili okolo mňa. Slovo viera, v jazyku, ktorým hovoril Ježiš, ma taký zmysel, ako nechať sa viesť, nechať sa riadiť. Je to opačný postoj, aký zaujal Adam, keď sa jedným zo stromu poznania dobrého a zlého, vedome rozhodol, že on si sám určí, čo je pre neho dobré a čo zlé, že si bude žiť len podľa seba a pre seba. Spása je v oslobodení od seba. A to sa deje vtedy, keď nás láska k niekomu tak uchváti, že zabudneme na seba. Sv. František opakuje: „Len keď zabúdame na seba, nachádzame seba samých“.

Zdroj života

„Ja som vinič, vy ste ratolesti. Kto ostáva vo mne a ja v ňom, prináša veľa ovocia;

lebo bezo mňa nemôžete nič urobiť.“ Ježiš je zdrojom života všetkých ratolestí. Musíme sa krstom a ostatnými sviatosťami doslova zaštepíť do tohto tajomného viniča, ktorým je sám Kristus. Bez



Snímka: P. Lazor

tohto základného skutku nemôžeme produkovať dobré hrozno, ale rodíme len divé a trpké plánky. Úrodu dokážeme prinášať len v dôvernom kontakte s Ježišom. Miazgou, ktorá preniká do nás z tohto tajomného viniča, je Duch Boží. Musíme zostať s Kristom spojení, lebo bez neho uschneme a stratíme vitalitu. Je nutné zostať v ňom, lebo len tak aj on ostane v nás.

Boh nás hľadá

Počujeme, že ľudia žasli nad Ježišovým učením, lebo učil ako ten, čo má moc. Ježiš sa zjavuje ako Mocný Život. Často nariekame nad slabosťou svojho života, či už ide o krehkosť telesnú, lebo podliehame rôznym chorobám, ale i nad krehkosťou morálnou, lebo podliehame hriechu. Robíme to, čo sami vzápätí odsudzujeme. Chováme sa nenormálne a nemorálne. Plačeme nad biedou, v ktorej žijeme a nevieme si pomôcť. Prvotný hriech vytvoril taký pancier medzi nami a Bohom, že sa ne-

vnímame navzájom. Boh hľadá človeka, ako by ho nevidel: „Adam, kde si?“ Boh a človek sa už nevnímajú a vôbec si nerozumejú. Neexistujú v tom istom duchu. Sú voči sebe ako dva rozdielne počítačové operačné systémy, ktoré sa jednoducho nevidia a nespolupracujú spolu. Kvôli tejto tragédii prišiel Ježiš, aby nás naučil, ako znovu nadviazať prerušené životodárne spojenie skrze vieru, nádej a lásku a aby nám znovu zjavil krásu a moc Bohočloveka.

Formovaní Božím Slovom

Keď sa snažíme konať podľa jeho slova, robíme podobne, ako keď ladíme rozladené rádio. Len, keď ho doladíme na Božie frekvencie, keď súhlasíme s Božím Slovom, začneme vnímať všadeprítomného Boha ako krásu. V opačnom prípade sa nám z nášho prijímaču bude ozývať len neprijemné chrčanie.

Božie Slovo je operačný systém, ktorý si musíme vo vlastnom záujme nainštalovať na svoje srdce, aby sme sa stali pre Boha prijateľní. A tak ako pred inštaláciou je dobré prečítať si načo daný systém slúži, čo vyžaduje a čo spôsobuje, tak aj my, ak chceme Ježiša prijať, musíme najprv poznať Božie Slovo, aby sme vedeli k čomu hovoríme svoje „Áno“. A tak, ako pred prijatím nového operačného systému prebieha formácia disku, ktorá zmaže všetky predošlé súbory, tak sa aj my musíme zriecť svojho predošlého spôsobu života, aby sa v nás krása tohto nového operačného systému, ktorý sa nazýva „Kristus – Bohočlovek“, mohla úplne prejavíť.

Ježiša máme prijať ako Slovo, ako Telo, ako Život, ako Pravdu, ako svoju Cestu. Kto to robí, stáva sa Božím priateľom, synom a dcérou Najvyššieho. Kto to nerobí, i keď chodí do kostola, ešte stále nepatrí do okruhu Božích priateľov.

Ondrej Švančara, správca farnosti

Svätý František z Assisi a živý betlehem

S Vianocami je vždy spojený betlehem, ktorý zdobí vianočné stromčeky, domovy, kostoly, ba dokonca námestia. Betlehem, kde v strede sú jasličky s Jezuliátkom, pri nich z jednej strany svätý Jozef, z druhej Panna Mária. Za jasličkami zväčša vól a osol. Pred jasličkami často kláčiaci pastieri alebo prichádzajúci králi. Nad jasličkami niekedy zvykne byť anjel, alebo aspoň hviezda oznamujúca narodenie Mesiáša. Takýto, ale živý betlehem – prvýkrát so skutočnými ľuďmi, ktorí predstavovali tieto postavy, zostavil svätý František z Assisi v roku 1223 pri dedinke Greccio v Umbrii.



Snímka: P. Lazor

Prvé jasličky

V životopise svätého Františka *Život svätého Františka z Assisi* svätý Bonaventúra opisuje, čo sa stalo v ten večer: „Bratia sa zhromaždili, ľudia sa zbehli na to miesto, les sa ozýval hlasmi. Tá posvätná noc sa stala slávnou vďaka mnohým žiariacim svetlám a zvučným žalmom chvál. Boží muž [sv. František] stál pred jasličkami, plný zbožnosti a úcty, pretekal slzami a žiaril šťastím; sväté Evanjelium zaspieval František, levita Krista. Potom kázal ľuďom o narodení chudobného Kráľa; a keďže nebol schopný vysloviť jeho meno pre nesmiernu jemnosť svojej lásky, nazval ho betlehenským Dieťaťom.“

Nová tradícia

Prvá scéna Narodenia Pána v jasličkách sa stala natolko populárnou, že sa zrodila tradícia, kedy kresťania po celom svete slávia Vianoce so svojimi vlastnými jasličkami, často vytvorenými zo sôch. Každé vianočné jasličky nás jednoducho pozývajú k otvoreniu srdca a mysle pre tajomstvo života. Je to stretnutie s večným Bohom, ktorý ako druhá božská osoba vstúpil do dejín a stavu smrteľnosti. Aj keď ho málokto stretol počas prvých Vianoc v jednoduchom a prostom príbytku v Betleheme, netrvalo dlho a celý svet vedel, že prišiel pre všetkých: bohatých aj chudobných, hriešnikov aj svätcov, veriacich aj neveriacich.

Sviatok sviatkov

Jeho prvý životopisec Tomáš z Celana v diele *Vita seconda* rozpráva, že sv. František „zo všetkých sviatkov s nevysloviteľnou horlivosťou najradšej slávil Narodenie dieťaťa Ježiša a nazýval ho sviatkom sviatkov – dňom, v ktorom prišiel Boh, ktorý sa stal malým dieťaťom.“

Vďaka sv. Františkovi môžeme všetci vnímať, že na Vianoce sa Boh skutočne stal „Emmanuelom“ – „Bohom s nami“, od ktorého nás neoddeľuje žiadna prekážka a žiadna vzdialenosť. V tomto dieťati sa Boh stal tak bezprostredným každému z nás, tak blízky, že ho môžeme osloviť slovíčkom „ty“.

Ježiš – Boh i človek

František z Assisi v úplne novej hĺbke objavil Ježišovo ľudstvo. Táto ľudská podoba, ktorú si Boh vzal, sa stala najzreteľnejšou v okamihu, v ktorom bol Boží Syn zrodený z Panny Márie, zavinutý do plienok a uložený do jasieľ. Boží Syn ako dieťa, ako skutočný Syn človeka – toto sa do hĺbky dotklo srdca svätého Františka z Assisi a premenilo vieru v lásku.

František miloval Ježiša – dieťa, pretože v tomto bytí dieťaťom sa jasne ukázala Božia pokora. Boh sa stal chudobným. Jeho Syn sa narodil v chudobnej maštali. V dieťati Ježiš sa Boh stal závislým od iných, potreboval lásku ľudských osôb.

Dnes sa stali Vianoce sviatkom obchodov, ktorých oslnivé svetlá zatienujú tajomstvo Božej pokory, ktorá nás pozýva k pokore a jednoduchosti. Prosme Pána, aby nám pomohol pohľadom presiahnuť svetelné efekty dnešnej doby a vidieť za nimi dieťa v betlehemskej maštali, aby sme tak objavili pravú radosť a pravé svetlo.

Cesta svätého Františka z Assisi

Ak chceme nájsť Boha, ktorý sa zjavil ako dieťa, musíme zosadnúť z koňa nášho „osvietenského“ myslenia. Musíme zložiť naše falošné istoty, našu intelektuálnu pýchu, ktorá nám bráni, aby sme vnímali Božiu blízkosť. Musíme ísť po duchovnej ceste sv. Františka – po ceste k absolútnej vonkajšej aj vnútornej jednoduchosti, ktorá umožňuje srdcu vidieť. Musíme sa skloniť, ísť takpovediac duchovne pešo, aby sme mohli vstúpiť cez bránu viery a stretnúť Boha, ktorý je odlišný od našich predsudkov a našich názorov: Boha, ktorý sa ukrýva v pokore práve teraz narodeného dieťaťa.

O tých, ktorí boli svedkami udalosti v Greccio Tomáš z Celana hovorí: „Každý sa vrátil domov naplnený nevýslovnou radosťou“. Modlime sa k nášmu nebeskému Otcovi, aby udelil nášmu srdcu jednoduchosť a úprimnú radosť, ktorá v Dieťati rozpozná Boha.

František Benko, kaplán

LEVÍ PODIEL KATOLÍCKEJ CIRKVI PRI BUDOVANÍ ZÁPADNEJ CIVILIZÁCIE

(druhá časť)

Cirkev a vzdelávanie vždy kráčali ruka v ruke. Tak ako sme uviedli v ostatnom čísle, okrem intelektuálnej úlohy Cirkvi, ktorá spočívala v podpore univerzít, hral pri ich zakladaní a podporovaní kľúčovú úlohu aj pápež. Prirodzene, jedným z prejavov podpory bolo udeľovanie zakladajúcich listín univerzitám.



Do reformácie vzniklo 81 univerzít. Z nich 33 malo pápežskú listinu, 15 kráľovskú alebo cisársku, 21 malo obe a 13 nemalo nijakú. Navyše platilo všeobecné pravidlo, že bez súhlasu pápeža, kráľa alebo cisára univerzita nemôže udeľovať tituly. Ak získala súhlas jedného alebo druhého predstaviteľa vtedajšieho sveta, jej diplomy boli uznávané v celom kresťanskom svete. Tituly udelené len so súhlasom kráľov sa, naopak, považovali za platné len v kráľovstve, v ktorom boli vydané.

Úloha pápeža sa v rámci univerziténeho systému rozšírila aj do mnohých ďalších oblastí. Napríklad, obyvatelia daného mesta mali k študentom často rozporuplný vzťah; na jednej strane bola univerzita pre miestnych obchodníkov a ekonomické aktivity vo všeobecnosti požehnaním, keďže študenti so sebou priniesli peniaze, na druhej strane však boli nezodpovední

a nedisciplinovaní. Preto boli často od študentov a profesorov sťažnosti, že ich „miestni využívajú, stráže s nimi tvrdo zachádzajú, upierajú im právo na to, čo by sme my nazvali spravodlivým súdnym procesom, a klamú ich na nájomnom, jedle a knihách“. V tejto súvislosti poskytovala Cirkev univerzitným študentom osobitnú ochranu tým, že im ponúkala výsadu duchovenstva – tzv. *privilegium fori*. Duchovní sa totiž v stredovekej Európe tešili osobitnému právnemu postaveniu: považovalo sa za nanajvýš závažný zločin, ak na nich niekto vztiahol ruku, a navyše mali právo byť súdení cirkevným, a nie svetským súdom.

Stredoveké univerzity sa od svojich moderných nasledovníčok líšili v niektorých podstatných bodoch. V úplne ranom štádiu nemala univerzita nijaké vlastné budovy ani komplexy. Univerzita bolo spoločenstvo vyučujúcich

a študentov, nie konkrétny priestor. Prednášky sa nekonali v prednáškových miestnostiach univerzity, ale v katedrálach alebo v súkromných sálach rôzneho typu. A neboli ani knižnice. Knihy, ktoré boli pre študentov absolútnou nevyhnutnosťou, si obyčajne prenajímali, nie kupovali.

Cirkev udeľovala zakladacie listiny, chránila práva univerzít, stávala sa na stranu vzdelancov proti prílišnému zasahovaniu despotických úradov, budovala medzinárodnú akademickú komunitu, umožňovala a podporovala dôkladnú a do veľkej miery slobodnú rozpravu a diskusiu, aká sa v našom povedomí spája s univerzitami.

Nijaká iná inštitúcia neurobila viac na podporu šírenia poznania ako Katolícka cirkev, či už prostredníctvom univerzít alebo ináč.

Marek Cimbala

Vianočné zázraky

Požehnané a radostné, šťastné a veselé, pokojné a zasnežené. Také si ich každoročne prajeme. Nech sú tento rok štedré na veľké i malé zázraky.

Zázrak prvých Vianoc

Jozef a Mária s dieťaťom pod srdcom putujú do Betlehema. Nenájde sa pre nich ani tá najmenšia izba, a tak sa Boží Syn narodí v maštali. Od prvého momentu k sebe priťahuje ľudí z celého sveta. Vtedy dávno pastierov i kráľov, dnes nás. A tak v kostole hrstka detí s rozžiarenými očami ukazuje prstom na Ježiška v jasličkách. Všetci ten príbeh dobre poznáme. Koniec koncov, prežívame ho každý rok znova a znova... a znova, až sa nám môže stať, že upadneme do rutiny.

Okolo seba počujeme, a aj sami tak cítime, že by sme mali sviatky prežívať hlbšie a načerpať z nich radosť, posilniť vieru, pripodobniť sa deťom. Niekedy však nevieme, čo presne si pod takýmito frázami predstavíť. Čo si máme z Vianoc vziať, čo to znamená, naplno ich prežiť, ako si máme otvoriť srdce pre Boha. S ťažkými otázkami je potrebné zájsť za tým najlepším Učiteľom. Pozrieť sa na to, ako trávi Vianoce – dáva nám to najcenejšie, čo má, svojho jediného Syna. Tak sa pre nás Vianoce stávajú výzvou – pripodobniť sa Bohu v jeho štedrosti.

Obdarovať blízkych

Chcieť pre svojich blízkych to najlepšie je samozrejme. Preto je ich obdarúvanie tá najjednoduchšia a prirodzená súčasť Vianoc. Nenechajme sa však pomýliť, obdarúvanie nie je len o darčekom. Vianoce vytvárajú priestor pre tradície a rituály, ktoré sú dôležitou súčasťou každej rodiny, pretože podporujú pocit súdržnosti.

Ak by desať rôznych rodín odpovedalo na jednoduchú otázku, ako u nich prebiehajú Vianoce, pravdepodobne by sa odpovede aspoň trochu líšili. A práve to je niečo, čo si majú deti z rodiny odniesť. Pociť, že patria do rodiny, v ktorej sa na Štedrý deň varí šošovicová polievka, alebo do takej, kde sa celý Advent zbierajú do plechovky dobré skutky napísané na papierikoch, aby sa

mohli na Štedrý deň spáliť v krbe a odletieť do neba.

Nezáleží na počte a druhoch jedál, ani na množstve spotrebovaného baliaceho papiera na darčeky. Nech sú Vianoce plné stretnutí, rozhovorov,



smiechu, spoločne stráveného času pri prípravách i na prechádzkach. Pamätová stopa sa nevytvorí, ak je človek nepozorný. Preto, ak chceme mať veľa pekných spomienok, venujme pozornosť svojim blízkym.

Obdarovať vzdialených

Už počas Adventného obdobia sa na každom kroku stretávame s charitatívnymi zbierkami, výzvami na pomoc či benefičnými koncertmi. Média viac ako inokedy poukazujú na chudobných, chorých a osamelých ľudí. Nezištné skutky lásky počas Vianoc dokážu vyplniť prázdny priestor, ktorý celý rok existuje medzi nami a ľuďmi na okraji spoločnosti. Stačí k nim natiahnuť ruku.

Dobrovoľníctvo, rozhovory, darčeky, šaty a hračky, ktoré my už nepotrebujeme – to je len zlomok z našich možností. Zo všetkého najviac poteší náš záujem a naša spoločnosť. Možno sa pristihneme pri myšlienke, že ak

takúto pomoc poskytujeme iba počas Vianoc, lebo sa to tak patrí, alebo preto, že nás to v tomto období dojíma, ale po zvyšok roka na týchto ľudí zabudneme, tak sa to vlastne neoplatí, pretože sa tým iba stavíme do nejakej šľachtenej pózy a nie je to úprimné. Avšak Vianoce sú časom, kedy každý človek očakáva spoločnosť, záujem, rodinnú pohodu a radostné zážitky. Pre osamelých ľudí sa preto Vianoce často stávajú psychicky veľmi náročným obdobím, kedy nie sú naplnené ich túžby. A tak sa pokúsme odstrániť predsudky a darovať kúsok zo seba alebo zo svojich vecí ľuďom, ku ktorým nás zdanlivo neviaže žiadne puto. Aj keby to mala byť jednorázová pomoc, pomocou stále ostáva.

Obdarovať seba samého

V zhone bežných dní na seba často zabúdame. Znie to paradoxne, zabudnúť na seba samého, ale zvykli sme si na frázu, že to patrí k tejto dobe. Kto sa práve niekam nepohná, nájde si čas na dobrý film či knihu, alebo dokonca len tak osamote premýšľa, ten musí byť určite lenivý. Hovoríme o potrebe pokoja a chýba nám ticho, ale netvoríme pre ne priestor.

V období Vianoc je okolo nás ako si viac tmy, ako v iných dňoch. Možno sa ju snažíme práve preto rozohnať svetielkami na stromčeku či v oknách a častejšie zapalujeme sviečky. Tmavé večery s mihotajúcimi sa plamienkami dokážu vytvoriť tú správnu atmosféru na zamyslenie sa. Ako som prežil uplynulý rok? Kam budú smerovať moje kroky v tom ďalšom? Povyťahujme tie najkrajšie spomienky. Pravdepodobne sa práve v nich skrývajú odpovede na otázku, na čom nám najviac záleží. Nájdime si počas Vianoc chvíľu samoty, venujme sa sami sebe, spoznávajme sa, bilancujme a nebojme sa tvoriť smelé plány. Zázraky sa totiž dejú neustále. V Božích očiach sme jedným z nich.

Zuzana Klučárová
Snímka: P. Lazor

Jednoducho, mám rada ľudí

Krásne životné jubileum sa stalo podnetom návštevy spojenej s rozhovorom s našou aktívnou farničkou, dlhoročnou pokladníčkou Pohrebneho podporného združenia v Markušovciach, niekoľkoročnou matkou Ružencového bratstva, niekdajšou členkou hospodárskej rady, manželkou zosnulého pána kantora v Markušovciach, pani Martou Kamenickou.

Rodinné zázemie

Pokojná, usmievavá, optimistická. Tri prívlastky, ktoré vás ihneď pri pohľade na ňu napadnú. Pani Marta, markušovská rodáčka, vyrastala vo veriacej rodine s tromi bratmi, dnes už žijú len dvaja, tretí brat v osemnástich tragicky zahynul. Vždy si má čo s nimi povedať, duchovno im nikdy nechýba, majú sa radi, veď sú z jedného hniezda, ako vraví: „Mama nás viedla tak, že „srandičky“ áno, ale tiež povinnosti, nielen príkazy a zákazy, ale aby sme boli aj k ľuďom, aj k Bohu. A učiť tak i svoje deti, lebo to, čo získate za mlada, to sa snažíte ďalej udržiavať vo svojej rodine.“

Keďže kvôli režimu, takisto zdravej kresťanskej tvrdohlavosti jej mamy („Ja som matka, ja vychovávam dzeci a keď poviem, že nepujdze na pionersku schodzu, ta nepujdze!“) nemohla študovať, po ukončení základnej školy nastúpila do zamestnania, do Zdroja, kde zastávala rôzne práce od vrátnice cez informatorku, rozpisárku, ponuku tovarov... Vďaka svojej šikovnosti neskôr vykonávala taktiež činnosti vyžadujúce vyššie vzdelanie, ku ktorému ju presviedčali neúspešne. Jednoducho si vedela svoju prácu zastať bez školy s Božou pomocou pedantne a čisto, hoci za menej peňazí. Tak, ako jej nadriadený skonštatoval: „Ona nemusí chodiť do školy, ona všetko vie a ešte na nej ušetríte.“

Ideálny pár

Takmer desať rokov po smrti manžela stále s láskou spomína, že ľudia ich vnímali ako ideálny pár, a prisvieďča, že to v skutočnosti tak bolo. Mali spoločné myslenie, akoby dýchali jednými ústami vo viere, nikdy sa nehádali. Prežili krásny život. Bola hrdá, že mala za muža kantora. Zoznámenie im sprostredkoval pán farár Skrak pri prácach na fare. Nato však tvrdí: „Žiaden život nie je jednoduchý.“ Po dvoch rokoch známosti, vo svojich devätnás-

tich, pri sobášii, dobre vedela, aké povinnosti vyplývajú zo života po boku kantora. Nezaťažovala ho okolnosťami zo školy detí, z domácnosti, prevzala úlohu starostlivosti o rodinu. Pomáhala mu, aby mohol svoje povolanie vykonávať popri ťažkej práci v bani, či neskôr v škole, ako školník. K tomu mal i iné funkcie či záľuby. Nacvičoval divadlo, bol kultúrnym referentom.

K ohladuplnosti voči otcovi viedla rovnako svoje tri dcéry, ktoré sa dobre učili, snažili sa vštepovať prísne slová matky do svojich životov, zároveň vieru, častú účasť na svätých omšiach, aktivitách vo farnosti. On jej bol za to veľmi vďačný. Každý deň dokázal s dobrom v tvári povedať, že ju má rád. Farnosti neslúžil len hrou na organe, ale práve tak rôznymi opravami, prácami v kostole, jednoducho – životom pre kostol. S humorom vraví, že na pána kantora pasoval prívlastok (ako v litániách) „ozdoba domáceho života“, lebo bol v domácnosti obľúbený, vnímaný ako miláčik, dobrák, preto si ho radi „čičkáli“.

Boli nútení spoločne ustáť bežný život s povinnosťami, ktoré prináša stavbu domu, zarábali peniaze na auto, na domácnosť... Popri všetkom si našli čas na organizovanie fašiangových zábav, voľakedy hrali divadlá, estrády, chodievali po výletoch, pútiach...

Aktivity vo farnosti

V súčasnosti u Kamenických v Pôstnom i Adventnom období, každý štvrtok, prebiehajú modlitby žien zo školskej ulice. Pani Marta dodáva: „Za dobrotu, ktorú som od Boha dostala, musím denne kľačať s vďačnosťou na kolenách,“ i keď musela prijať pomerne skorú smrť manžela.

Činnosť v Pohrebnom podpornom združení siaha do roku 1996, kedy jej manžel bol predsedom. Vtedajší pokladník Štefan Rimbala tragicky zahynul. Nato ju k funkcii pokladníčky



Pani Marta Kamenická

podnietila vtedajšia tajomníčka z Betliari – pani Kravianská, ktorá si všimla jej predpoklady i záujem o vykonávanie tak zodpovednej práce. Teda od 1. januára 1997 až po súčasnosť sa angažovala v tejto oblasti. Naozaj tu môžeme skonštatovať, že pri povolaní pokladníčky PPZ si počínala dôsledne, poctivo, nezištne. Nie nezaslúžene dostala za svoju dlhoročnú prácu diplom z ústredia v Betliari. Vedela veľa ľudí získať k členstvu v PPZ, vedela s nimi komunikovať, rovnako posúriť platby poplatkov tak, aby nikoho neurazila. Sama tvrdí, že ľudia k nej chodievali radi, vychádzala im v ústrety, zdôverovali sa, ale od nej nič von nevyšlo.

V súčasnosti chce svoju prácu v PPZ ukončiť, aby mohla svoj čas venovať v pokoji modlitbe a rodine, dokonca cíti vyčerpanosť, veď rukami jej prešlo šesťsto ľudí ročne. Ako vraví: „Nikto v PPZ tak dlho túto funkciu nezastával a treba vedieť, kedy skončiť. Myslím vtedy, keď u ľudí je ešte aký-taký záujem.“ Cíti, že záujem o členstvo v PPZ postupne klesá, pretože sa ľudia začínajú spoliehať na iné inštitúcie – banky, poisťovne.

Okrem iného, pani Kamenickú máme spojenú s aktívnym členstvom v Ružencovom bratstve (predtým v spoločnosti), do ktorého už patrila od

mladosti. Jej mamka bola jeho predsedníčkou počas pôsobenia pána farára Vitkovského, kedy bola pokladníčkou pani Ovcariiková, ktorá už chcela svoju prácu ukončiť a odovzdať. Pre starostlivosť o rodinu, deti, ju len krátkodobo prevzala pani Mária Reinerová. Následne na to prevzala pokladňu pani Marta. Neskôr prebrala post predsedníčky.

„Ruženciari“, bolo ich toho času okolo 120, pracovali na podnet kňazov vo farnosti. Ľudia pomáhali, čo bolo treba, mnohokrát ich pani Kamenická oslovovala osobne a oni ochotne prišli. Napríklad do príprav primícií bolo zapojených okolo sto ľudí. Vedela vycítiť, čo ľudia majú radi, spájala radosť so starosťami. Postupne získavala nových členov, keď poznala každý dom v Markušovciach. Ku koncu jej aktívnej práce ich bolo 226. Verí, že ovocím ružencových modlitieb sú kňazi, ktorí vyšli z Markušoviec. „Mala som pocit, že to všetko neriadim ja, ale Pán Boh.“ dopĺňa.

Chcela všetky aktivity vykonávať na sto percent, snažiac sa, aby každý bol spokojný. V závere nám ponúkla vyznanie: „Žijem prítomnosťou, dozadu nepozieram. Viem, že nič nevrátim späť. Snažím sa žiť v pokoji, pohode a porozumení so svojimi blízkymi, s priateľmi. Vedela som vždy sklbiť rodinu, prácu, spoločenstvá, prácu v pohrebnom združení. Jednoducho, mám rada ľudí. Pri každej činnosti zúročujem dar talentov od Pána Boha. Všetky aktivity som za niekoho obetovala. Žijem pre iných, a to ma naplňuje. Tým, ktorí pracovali počas môjho pôsobenia na rôznych podujatiach, púťach, akciách, zo srdca ďakujem“.

Podakovanie

Nám rovnako prináleží poďakovať pani Marte Kamenickej za všetku jej plodnú prácu, obety, starosti vyplývajúce z funkcií, ktoré zastávala, za úsmevy, porozumenie voči ľuďom, s ktorými sa denne stretala i po dnes stretá. V neposlednom rade za ochotu darovať kúsok zo svojho času na tento rozhovor. Ďakujeme takisto Pánu Bohu, že si z nej spravil nástroj na sprostredkovanie dobier pre markušovskú farnosť.

Adriana a Peter Lazorovci

Neobyčajne obyčajný život

Teta Helena zomrela vo veku nedožitých 92 rokov. „Úctyhodný vek,“ podotkli vtedy mnohí okolo, netušiac, čo tie roky jej života v sebe skrývajú. Nestihla som si všimnúť jej prázdne miesto v kostolnej lavici, keď som sa dozvedela, že po strastiplnom živote musí bojovať s ťažkou civilizačnou diagnózou. Vytratila sa rýchlo, ale pre blízkych to boli určite ťažké a zdĺhavé týždne. Zomrela doma medzi svojimi, ktorým odovzdala celý svoj život.

Náročné začiatky

Teta mala ťažké a neradostné detstvo. Jej matka ako 26 ročná ovdovela. Na dve maloleté dcéry a gazdovstvo ostala sama. Niet divu, že sa znova vydala. Jej otec bol vojak rakúsko-uhorskej armády. Dal sa zverbovať zo vzdoru, keď mu rodičia zabránili oženiť sa s chudobným dievčaťom. S výčitkami svedomia ho potom hľadali a aj našli až vo Viedni. Dosiahol vysokú hodnosť, mal svojho pobočníka, ovládal niekoľko rečí.

Po skončení I. svetovej vojny sa usadil na gazdovstve. Rodina i susedia mu často vyhadzovali na oči, že prišiel do „hotového“, preto sa rozhodol odísť do Ameriky. Teta mala vtedy dva roky.

Po desiatich rokoch odlúčenia si veľmi ťažko hľadali k sebe cestu. Otec ani doma nezaprel vojenské povolanie. Nemal synov, do roboty priahal dievky. Celé jej detstvo bolo poznačené ťažkou chlapeckou prácou.

Odstup vo vzťahu s otcom sa zväčšil jej vydajom, s ktorým on nesúhlasil. Jej manžel študoval na Učiteľskom ústave. Štúdium musel prerušiť pre vojnové udalosti. Po ukončení II. svetovej vojny sa tiež chytil gazdovstva.

V 50-tych rokoch sa stal obeťou vykonštruovaného úradného procesu. Raz pred večerom po návrate z poľa ho na dvore čakali dvaja tajní. Nedovolili mu ani kone vypriať, vraj len na chvíľu sa porozprávať. Domov sa už nevrátil. Verdikt súdu znel: 4 roky tvrdého väzenia za velezradu. Na súde mu priťažila skutočnosť, že vstúpil do HĽS ako v tom období väčšina slovenskej inteligencie a študujúcej mládeže.

Útrapy života

Dlhé štyri roky ležala ťarcha domácnosti i gazdovstva na tetkiných pleciach. S pomocou detí orala, siala, krmila statok. Museli to byť riadne nervy. Práca na poli neznesie odklad, lebo všetka námaha môže vyjsť nazmar.

Väzenie sa veľkou mierou podpísalo pod predčasnú smrť jej manžela. Za zvuku zvonov zvolávajúcich na nedelne bohoslužby spadol a zomrel. Teta ani teraz neprepadla zúfalstvu. Opierajúc sa o vieru, zmobilizovala všetky sily, aby šiestim deťom zabezpečila každodenný chlieb, výchovu a pokojné rodinné zázemie.

Pôdu prenajala štátnym majetkom a začala tam pracovať. V tom čase musela siahnuť až na dno svojich psychických i fyzických síl, čo neostalo bez povšimnutia. Správca jej poradil, aby si našla inú prácu. Železorzudné bane spúšťali úpravňu a hľadali pracovné sily. Brali aj ženy a prijali aj ju. Tam pracovala až do dôchodku. Závod bol súčasťou veľkého podniku s dobrým sociálnym zázemím. Vďaka tomu sa dostala až na ázijskú pevninu do Istanbulu a navštívila všetky známe letoviská v Chorvátsku od Puly po Dubrovnik.

Opora rodiny

Viera jej pomohla prekonať smrť dvoch synov. Nevie si dobre predstaviť bolesť pri strate najmladšieho, ktorý sa krátko predtým oženil a s manželkou čakal dieťa. Vnučka Mária sa tak narodila po smrti svojho otca.

Dvere jej domu boli vždy otvorené pre deti, vnúčatá i pravnúčatá. Každého prijímala s rešpektom. Bola hnačím motorom celej rodiny. Jej ruky nikdy nezaháľali. Na cintorín ju niesli jej milovaní vnuci a oslovenie babička v príhovore nebolo predstieraným pátosom, znelo úprimne.

Podobných neobyčajných príbehov je v našom okolí dosť. Je potrebné si ich pripomínať. Je v nich ukrytý odkaz predošlých generácií, ako niesť životné kríže: s vierou, pokorou, obetou, zodpovednosťou jeden za druhého a mať vždy na zreteli: „Nie moja, lež tvoja vôľa, Pane, nech sa stane.“

Monika Hamráková

Hovor, Pane, tvoj sluha počúva

Božie volania sú nevyspytateľné. Pán Boh si nás povoláva podľa svojho tajomného kľúča, ku ktorému nemáme prístup (J. CH. Korec: Život zasvätených). Tento výrok asi najlepšie vyjadruje moju odpoveď na Božie volanie stať sa kňazom, čomu predchádza formácia a štúdium v kňazskom seminári.

Povolanie

O vstupe do kňazského seminára som začal uvažovať na základe vnútorného podnetu od Pána, ktorý sa mi takto prihovárал ešte počas štúdia na strednej škole. Po skončení štúdia mi však Pán poslal do života zmeny, ktoré na istý čas nedovoľovali, aby som nastúpil na štúdium teológie v kňazskom seminári.

Asi pred dvomi rokmi som pocítil znova intenzívne volanie: „Pod a nasleduj ma,“ s ktorým som sa zdôveril nášmu vtedajšiemu pánovi kaplánovi a po jeho usmernení som sa rozhodol, že si podám prihlášku na štúdium teológie do Spišského Podhradia s vedomím, že ak Pán naozaj chce, aby som sa raz stal jeho služobníkom, tak ma prijmu do prvého ročníka.

Príprava

Moja príprava na prijímacie skúšky začala prípravnými vikendmi v takzvanom „nultom ročníku“, počas ktorých sme sa oboznamovali s chodom v seminári, a počas ktorých postupne prebiehali stretnutia s otcom rektorom (v tom čase bol rektorom v kňazskom seminári otec rektor Jozef Jarab), otcami špirituálmi, ktorí nás – uchádzačov o prijatie – lepšie spoznávali, a zároveň spoznávali a hodnotili naše duchovné povolanie. Rozhodujúce slovo o našom prijatí, však mal otec biskup Štefan Sečka.

Prijímacie pohovory s testom, slohovou prácou a ústnym pohovorom sme mali v symbolickom dátume Turíčneho pondelka 9. júna, na ktorých sme sa dozvedeli správu o našom prijatí, respektíve neprijatí. Následne nám počas prázdninových mesiacov určili termín brigády v kňazskom seminári,



Snímka: P. Lazor

na ktorej sme pomáhali pri rôznych akciách a aktivitách, ktoré sa v seminári konajú nielen počas leta.

Tak ako prešlo leto, tak skončili prázdniny a 16. septembra sme nastúpili do formácie. Nový akademický rok sme začali dvojdňovou duchovnou obnovou a následne slávnostným Veni Sancte, po ktorom nasledovalo otvorenie akademického školského roka v aule kňazského seminára.

Život v kňazskom seminári

Deň nám začína ráno o pol šiestej, aby sme stíhali *invitatorium*, a následne po ňom ranné chvály v kaplnke, po ktorých nasleduje rozjímanie nad bodmi (*punktami*), ktoré nám predniesli otcovia špirituáli počas predošlého večera. Po rozjímaní nasleduje sv. omša, po ktorej máme spoločné raňajky. Po raňajkách nám začína blok prednášok, ktoré končia o pol jednej. Po spoločnom obede, máme osobné voľno, počas ktorého nám odporúčajú otcovia predstavení súkromné spytovanie svedomia.

Počas voľna po obede ideme na vychádzku do prírody, alebo do Spišského Podhradia na drobný nákup. Osobné voľno končí o pätnástej hodine, kedy sa spoločne na izbe všetci z ročníka pomodlíme Korunku k Božiemu Milosrdenstvu, po ktorej nasleduje lektúra, čiže čítanie zo Svätého písma.

Po tomto čítaní začína blok súkromného štúdia, po ktorom máme krátku prestávku a následne po nej nasleduje lektúra, čiže čítanie z nejakej vhodnej náboženskej literatúry. Potom nasleduje ďalší blok štúdia, ktorý zakončíme spoločnými večerami v kaplnke, po *vešperách* máme spoločnú večeru a po nej osobné voľno, ktoré v prípade priaznivého počasia trávime vychádzkou v okolí seminára, alebo pri nejakej spoločnej aktivite v seminári, či už je to spoločenská hra alebo niečo iné. Počas tohto času nám odporúčajú modlitbu sv. ruženca, či už súkromne v kaplnke, alebo v menšom spoločenstve.

O 20:45 začína *kompletorium*, pred ktorým nám nadiktujú otcovia špirituáli body (*punktá*) na ranné rozjímanie. Po punktách a kompletóriu sa presunieme do izieb, kde dodržiavame silencium až do nasledujúcich raňajok.

Takto by som v krátkosti zhrnul program, počas ktorého máme jednotlivé zložky dňa, či už je to duchovná formácia, štúdium alebo osobné voľno, pekne rozdelené.

Za duchovné vedenie pred prijímacími skúškami, ale aj teraz počas štúdia, by som chcel vysloviť úprimné Pán Boh zaplať obom našim duchovným otcom z farnosti, ktorí vedia vždy správne usmerniť.

Peter Hanuštiak

PAULÍNA – MÁRIA JARICOTOVÁ

Patrila k ženám, ktoré svoj život venovali druhým, zakladateľka Živého ruženca.



Narodila sa v roku 1799 vo francúzskom meste Lyon, v bohatej rodine. Vo svojich 15-tich rokoch vážne ochorela. Krátko nato prišla o matku, čo jej nepridalo na zdraví. Po roku sa zotavila z choroby a počas Pôstneho obdobia v roku 1816 prežila vnútornú premenu. Ako 18-ročná organizovala zbierky pre misie, misijné stanice a zakladala spoločenstvá: Tešiteľiek Najsvätejšieho Srdca Ježišovho, Spolok pre šírenie viery, Spoločenstvo na pomoc chudobným robotníkom. Bola aj zakladateľkou Živého ruženca s cieľom evanjelizovať aj vnútro ľudí. Vo svojom živote sa stretla s významnými osobnosťami ako je kňaz Ján-Mária Vianney z Arsu a pápež Gregor XVI. Paulína zomrela vo veku nedožitých 63 rokov, v samote a chudobe.

Sv. Ján Pavol II. o nej povedal: „Paulína mala výnimočné poslanie ozdobujúce dlhú tradíciu Kristových svedkov, ktoré siaha k mučeníkom z Lyonu a svätému Irenejovi.“

Prosba: Modlime sa, aby táto služobnica Pána bola vyhlásená za blahoslavenú, čo si za svoju lásku ku Kristovi a jeho Cirkvi zaslúži.

Zážitok z osláv 150. výročia obnovenia Ružencového Bratstva v Košiciach

Sobota ako každá iná, no predsa výnimočná. Po pracovnom týždni a v takom hmlistom počasí si každý rád poleží dlhšie v posteli, ale nedá sa. Nesmiem zmeškať dôležitú cestu do Košíc. A táto myšlienka ma ženie na železničnú stanicu.

Cesta ubehla rýchlo. Počasie je priaznivejšie ako doma. Máme čas, a tak peši kráčame ulicami a pozorujeme okolie. Mesto je vyľudnené, žiaden zhon, teraz je príležitosť, kedy si možno pokojne vychutnávať architektúru a pamiatky mesta, ale my ideme ďalej. Prešli sme námestie a vchádzame do uličky na zeleninový trh. Tu je to zaľudnené. Domáca zelenina, ovocie, orechy, med, domáce výrobky, rôznofarebné kytice chryzantém a náhrobné vence priťahovali pohľady nielen kupujúcich, ale aj návštevníkov. Veď o týždeň bude Pamiatka zosnulých. Krátka exkurzia trhom, no je treba ísť ďalej. Naším cieľom je Chrám dominikánov.

Podnetný program

Vchádzame dnu, sme tu skôr, usádzame sa do poloprázdnych lavíc. Prichádza promótor, ktorý povie pár milých viet na privítanie a spresnenie dnešného programu. Prvým bodom programu je prednáška. Viedol ju jeden z bratov Dominikánov. Zaujala nás, hovoril živo. Nezabudol ani na zakladateľku Živého ruženca P. M. Jaricotovú. Počas prednášky prebiehala sviatosť zmiernenia až do svätej omše. Po jeho príhovore vystúpila Hlavná matka RB v Košiciach. Malá, útla, staršia pani, ledva vystúpila po schodoch. Len ťažko odhadnúť, koľko mala rokov. Ale jej slová a sila ducha sa hlboko vryli do mojej pamäti. Stručne prebehla históriu RB v Košiciach, opísala aj krízy, aké prežívali a aj to, ako sa ich bratstvo zapájalo do charitatívnych akcií. Spomenula aj adopciu dvoch zahraničných detí na diaľku, ktoré už vďaka ním dokončili školu a zapojili sa do pracovného života. Po jej vystúpení nasledovala preštávka.

Pápežské požehnanie

Keď sme sa vrátili do kostola, bol už naplnený a miesta obsadené. O jednástej hodine nasledovala modlitba Koruny Panny Márie a hneď po nej



Mons. Stolárik pri obetovaní

zaznela obnova sľubu Ružencovej Panny Márie. Slávnostná svätá omša začala 15 minút po 12 hodine a celebroval ju biskup Mons. Stanislav Stolárik. V homílii poukázal na potrebu vytvárania „dobrých“ RB, ich činnosť, ako aj potrebu modlitby ruženca v rodinách, a tiež potrebu obidvoch rodičov, matky aj otca. Spomenul aj mužské RB a jeho rozšírenie aj do iných farností. Na konci svätej omše biskup v mene Dominikánov pozval prítomných na malé spoločenské posedenie s prekvapením. Latinsky nám prečítal certifikát, ktorý preložil do slovenčiny. V ňom mu Svätý Otec dával moc udeliť pri príležitosti 150. výročia založenia RB pápežské požehnanie. V tej chvíli nám zažiarili oči, s radosťou sme to privítali: „Nezabudol na nás“. Mons. Stolárik nám pripomenul: „Aby to bolo platné, musíte sa pomodliť modlitbu na úmysel Svätého Otca,“ a s úsmevom na tvári pokračoval: „A aby ste na to nezabudli, tak sa ju pomodlíme teraz spolu.“

Naplnení radosťou

Domov sme sa vybrali krátko po 14 hodine. Vonku sa na nás už usmievalo slniečko. Pomalým tempom sme kráčali k vlaku. Vrátili sme sa s pohladenou dušou, s posilou do ďalšieho života a s dobrým pocitom, že Vatikán bol tak blízko pri nás. Stačilo zájsť do neďaleko vzdialených Košíc a získali sme požehnanie od Svätého Otca.

Renáta Regecová

Svetlo prišlo na svet

A práve v tom je súd, že Svetlo prišlo na svet, ale ľudia väčšmi milovali tmu ako Svetlo, lebo ich skutky boli zlé. Každý totiž, kto robí zlo, nenávidí svetlo a nevychádza na svetlo, aby ho neusvedčilo z jeho (zlých) skutkov. Kto však koná podľa pravdy, vychádza na svetlo, aby sa zjavilo, že konal svoje skutky tak, ako Boh chce. (Jn 3, 19 – 21)



Snímka: P. Lazor

Nenahraditeľnosť slnka

Slnko. Zdroj života na tejto planéte. Zdroj svetla. Svetla tak dôležitého pre fyzický život. Človek už pradávno našiel náhradu svetla – oheň. Je to však iba dočasné svetlo, ktoré potrebuje zdroj. Zdroj, ktorý človek hľadal, vekmi zdokonalil a predĺžil trvácnosť svetla. Aj to sa človeku mánilo. Vymyslel umelé svetlo. Zdá sa, že je neuhastiteľné. To sa skutočne iba zdá. I tu je nutný zdroj na výrobu umelého svetla. Ľudstvo sa neustále zaoberá hľadaním nového zdroja, ktorý by svetlo udržal čo najdlhšie. Svetlo je tak samozrejmé, že jeho neexistenciou sa človek takmer nezaobrá. Ale ak by nebol oheň a ani umelé svetlo, ešte vždy je tu slnko. Ešte vždy je tu šanca pre život. Vedci tvrdia, že aj ono má svoju trvácnosť. Tak ako vzniklo, tak speje k svojmu zániku. Ono však vzniklo z „vôle“ a z „vôle“ aj zanikne.

Slnko – obraz Svetla

Slnko je krásnym obrazom pre iné Svetlo. Svetlo, ktoré dáva zmysel fyzic-

kému životu. Svetlo, ktoré sa zhmotnilo v Betleheme a osvetlilo ďalšiu existenciu ľudstva. Osvetľuje činy, skutky, konanie človeka na tejto zemi. V zdroji tohto Svetla obstoja iba dobro a zlo sa ukrýva do tmy. Občas si človek posvieti na zlé skutky a činy umelým svetlom, trochu tlmeným, aby tak ospravedlnil a prikrášlil svoje konanie, aby sa presvedčil, že konať zlo je niekedy nutnosť, takže v konečnom dôsledku je to dobro. Každé noci príde koniec a znovu vyjde Slnko a všetko je jasné, dobro je dobro a zlo je vždy len zlo. Svetlo prišlo na svet, jeho príklad, jeho slová dali pravú podobu ľudskej existencii.

Uprednostniť tmu pred svetlom?

Ale ľudia väčšmi milovali tmu. Zlý skutok vykonaný vedome je na svete. Čo s ním? Je potrebné ho niekam ukryť, trochu obrúsiť, zahmlieť. Alebo si za ním hrdo stáť, dokonca sa ním vychvalovať, snažiť sa zvyšok sveta presvedčiť, že klebeta je pravda, že

vražda je nutnosť, že zvrátenosť je normálnosť, že krádež je prirodzená, že vypočítavosť je šikovnosť, že vulgárnosť je atraktívna, že lenivosť je oddych, že... Lebo ich skutky boli zlé.

Každý totiž, kto robí zlo, nenávidí svetlo. Kto robí zlo? Iba zlodej, vrah, podvodník, klebetník, smilník...? Ako nazvať človeka, ktorý robí zlo nenápadne? Dokonca je považovaný za vzorného, ctihodného, čestného. V tme nie je vidno, iba počuť. A preto nevychádza na svetlo, aby ho neusvedčilo z jeho zlých skutkov.

Vyjsť z tmy na svetlo

Kto však koná podľa pravdy, vychádza na svetlo. Kto hľadá úprimne cestu z tmy, ten ju nájde. Nájde aj odvalu, silu konať podľa pravdy a smelo vstúpi do Svetla, aby sa zjavilo, že konal svoje skutky tak, ako Boh chce.

Len ten je vo Svetle, kto aj žije to, čo verí!

*Magdaléna Mrovčáková,
Lieskovany*

Kto bol John G. Hamrák?

Katolícky kňaz, organizátor duchovného a kultúrneho života slovenských prisťahovalcov v Amerike v prvej polovici 20. storočia.

Vystáhovalctvo Spišiakov

V osemdesiatych rokoch 19. storočia sa začína prvá vlna vystáhovalctva Slovákov do Ameriky. Spišiaci patrili medzi prvých emigrantov, ktorí sa s odvahou pustili za more. Tepličania neboli výnimkou a húfne odchádzali za vidinou lepšieho života. Konečnou destináciou pre väčšinu našich krajanov bolo mesto Youngstown v štáte Ohio.

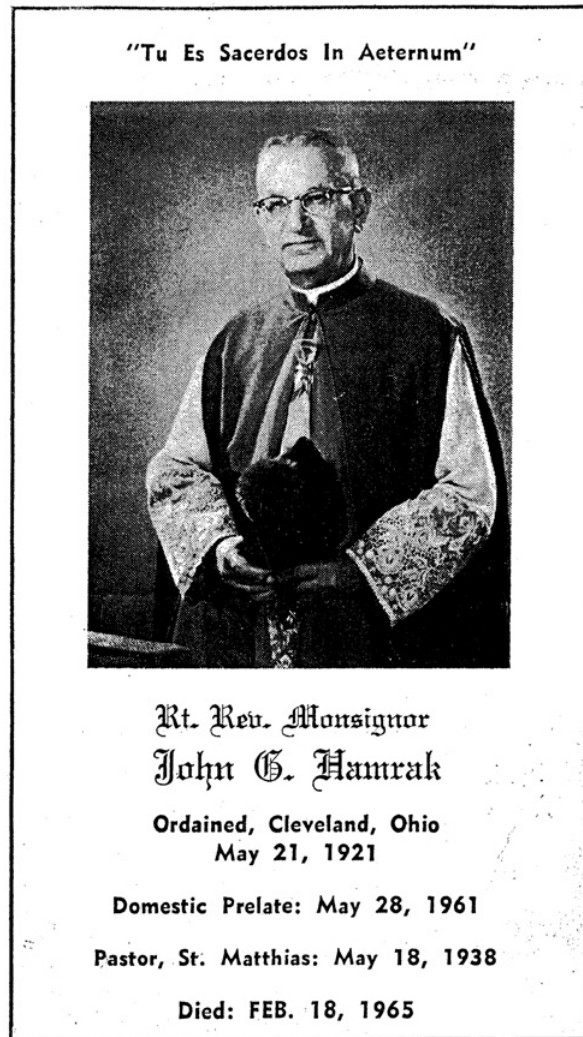
Medzi mnohými vystáhovalcami bol aj Juraj Hamrák – narodený 11. 9. 1870 v Tepličke. Jeho rodičmi boli Martin Hamrák a matka Katarína Rumanová. Mal troch súrodencov. Najstarší Ondrej – narodený 19. 11. 1865, Michal – narodený 6. 7. 1868 a Katarína – narodená 12. 1. 1873.

Juraj odišiel do Ameriky ako slobodný mládenec. Tam sa 23. augusta 1893 oženil s krajanou Máriou Sonogovou. Ich prvorodený syn, ktorému dali meno John, sa narodil 2. mája 1895. Jeho ďalšími súrodencami bol Juraj (1897) a Michal (1907). John ako mladík údajne v ohrození života zachránil dieťa bohatých amerických rodičov. Títo mu z vďaky financovali štúdium v teologickom seminári, do ktorého nastúpil v roku 1913 ako osemnásťročný.

Slováci sa v Amerike združovali

Slováci si za more okrem chudoby priniesli aj hlbokú vieru v Boha, s ktorou ľahšie prekonávali úskalia života v novej vlasti. Zakladali si slovenské osady, stavali kostoly, školy, zakladali rôzne slovenské spolky. Vznikali farnosti, ktoré združovali slovenské rodiny v jedno spoločenstvo. Slovenským kostolom, ktorý si spišskí krajanovia postavili v roku 1914 pri rieke Mahoning, kde sa usadili, bol typický americký jednolodový drevený kostol a farnosť zasvätili sv. Matejovi. V ňom John slúžil

svoju primičnú omšu po vysvätení za kňaza 28. mája 1921. Ako kňaz pôsobil na rôznych miestach väčšinou medzi Slováckmi.



Ďalšia vlna vystáhovalctva

Po prvej svetovej vojne a počas svetovej hospodárskej krízy nastala druhá vlna vystáhovalctva. Mnohí Slováci odchádzali už k usadeným rodákom. S pribúdajúcimi farníkmi aj vo farnosti svätého Mateja vznikla potreba nového väčšieho kostola a školy. Kostol začali stavať na mieste pôvodného dreveného v roku 1925 a dokončili v roku 1927. Pre Hospodársku krízu ostala však farnosť na veľa rokov veľmi zadlžená.

John Hamrák sa stáva farárom

V roku 1938 sa John Hamrák stal farárom medzi rodákmi vo farnosti svätého Mateja. Jeho prvou úlohou bolo nájsť spôsob, ako splatiť dlh na kostole. Organizoval rôzne kultúrno-spoločenské podujatia, zo ziskov ktorých sa splácal dlh. Na nízky úrok požičal peniaze aj od rôznych slovenských spolkov. Spolu s iniciatívou farníkov sa podarilo tento dlh v roku 1944 splatiť. Akonáhle bol dlh splatený, začal stavať novú cirkevnú školu a následne ženský kláštor pre rehoľné sestry vincentky, ktoré pôsobili v škole ako učiteľky.

V auguste 1964 pán farár Hamrák zorganizoval veľkú duchovno-spoločenskú slávnosť pre farníkov pri príležitosti 50. výročia založenia farnosti svätého Mateja. Pre slovenských osadníkov to bola v tej dobe výnimočná udalosť. Zakrátko potom sa začal jeho zdravotný stav zhoršovať a 18. februára 1965 vo veku nedožitých 70 rokov, v 44. roku kňazstva a po 27-ročnom pôsobení medzi rodákmi vo farnosti sv. Mateja si ho Pán života a smrti povolal do nebies vlasti.

Spomienky na kňaza

Z rodinnej korešpondencie pani Márie Timkovej, rod. Hamrákovej, indícií od pána Alojza Hamráka, ktorí sú vzdialenými príbuznými pána farára Johna Hamráka (po starom otcovi Ondrejovi Hamrákovi) a pomocou internetu sa podarilo oživiť a dostať na svetlo sveta spomienku na kňaza, nášho rodáka, ktorý pracoval vo vinici Pánovej medzi rodákmi, ktorí našli ďaleko od rodnej zeme svoj nový domov a pre ktorých viera a Boh boli všetko vo všetkom.

*Mária Koňaková,
Teplička*

Skutočne neveriaci?

Každodenne stretávame množstvo ľudí, ktorí majú rôzne povahy, názory, životné ciele, ale aj rôzne náboženské presvedčenie, či tvrdia, že sú neveriaci. Ale existujú naozaj ľudia, ktorí neveria v nič? Pravdepodobne nie. Aj keď mnohí tvrdia, že neveria v Boha a nazývajú sa ateistami, predsa len v niečo veria. Veď niektorí veria horoskopom, iní peniazom, ďalší veria celebritám, iní rôznym talizmanom a predmetom, ktoré im prinesú šťastie. A, samozrejme, sú aj takí, ktorí veria v seba samého a v to, že sami rozhodujú o všetkom, ba aj o svojom živote. Teda všetci ľudia, aj tí, ktorí sa považujú za ateistov, veria v niečo, a to je ich bohom.



Pred nami kresťanmi stoja mnohé otázky: Ako sa ako kresťania správame k ľuďom, ktorí neveria v Boha? Snažíme sa im ukázať a spoznať Boha v našich životoch a skutkoch, alebo ich odsudzujeme? Nemôžu byť aj nekresťania dobrí ľudia?

K uvažovaniu o týchto otázkach ma priviedlo stretávanie a rozhovory s ľuďmi, ktorí sa považujú za ateistov, no hlavne obohacujúci rozhovor s mojím dobrým kamarátom a kolegom, o ktorom som vedel, že nie je pokrstený. No bol som veľmi milo prekvapený, keď som ho spoznal osobnejšie, aký je to dobrý človek. Vtedy som začal uvažovať o tom, či naozaj v nič neverí, aké má v živote hodnoty, keď neverí v Boha a predsa rozdáva okolo seba lásku, porozumenie a dobro. Pri jednom dlhšom rozhovore s ním, som sa ho pýtal aj na otázky viery a jeho odpoveďou som bol veľmi zaskočený a prekvapený. Povedal, že nie je pokrstený a vychovávaný k viere v Boha, teda neverí v neho, ale verí v lásku. Vysvetľoval mi, že verí v ideál lásky, že láska hýbe svetom a snaží sa žiť láskou. A v tom bola jeho odpoveď úžas-

ná a veľmi obohacujúca i pre mňa.

Veď v čo veríme my kresťania? Predsa tiež v lásku, ale Lásku s veľkým „L“. Veď Boh je Lásku a my veriaci máme žiť láskou a najväčšie prikázanie kresťanstva je prikázanie lásky. Teda tento môj kamarát verí v lásku a ak sa snaží žiť opravdivou láskou myslím si, že verí v Boha, aj keď ho nazýva inak a nepozná ho podľa mena. Ja sa hlavne snažím mu ukázať, že kresťanstvo má na prvom mieste túto lásku a ňou je samotný Boh. A možno sa raz aj tento môj kolega dá pokrstiť a vstúpi do spoločenstva Cirkvi, kedy už bude Bohom cez sviatosti posilňovaný k tejto láske, ktorú sa snaží žiť.

Teda aj neveriaci, či presnejšie hľadajúci, ktorí milujú a žijú láskou môžu byť dobrými ľuďmi. A my veriaci ich vôbec nemáme odsudzovať, ale snažiť sa ich motivovať k viere v Boha svojím svedectvom a životom naplneným Láskou, teda samotným Bohom. A Boh predsa nespasí len veriacich, ale v prvom rade bude pozeráť na to, či bol ich život naplnený láskou. Veď už sv. Augustín povedal: „Koľko ovčiek je mimo ovčince a koľko vlkov

je vo vnútri!“ A tiež evanjelium na slávnosť Krista Kráľa hovorilo o láske: „Čokoľvek ste (ne)urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste (ne)urobili.“

V jednej homílii bol spomenutý symbol kľúča – kľúčom do Božieho kráľovstva je jedine láska. A naozaj bránu neba nám nič iné neotvorí, iba láska. A nielen nám, ale každému človeku, ktorý mal naplnený život týmto kľúčom lásky. Apoštol Ján vo svojom liste o láske píše: „Boh je láska; a kto ostáva v láske, ostáva v Bohu a Boh ostáva v ňom.“ A na inom mieste: „Kto nemiluje, nepoznal Boha, lebo Boh je láska.“ Teda naozaj snažme sa žiť s Bohom a hlavne všade rozdávať lásku, ktorou je náš Pán, aby ľudia cítili, že z nás dobro a láska vyžaruje a že sa oplatí byť veriacim a žiť s Bohom. Veď aj vianočný čas je časom príchodu Lásky na tento svet. Načerpajme aj počas týchto Vianoc z tohto úžasného prameňa lásky, aby naše životy a aj stretnutia s neveriacimi boli rozsieváním lásky do ich srdca.

Oliver Siksa, Teplička

Milí Dobráčikovia,

pred nedávnom navštívil Svätý Otec František Európsky parlament i Radu Európy v Štrasburgu, kde predniesol svoje príhovory. Práve pred Vianocami, sviatkami pokoja, zdôrazňuje, že pokoj je ešte stále príliš zraňovaný, teda mu ľudia škodia, nezachovávajú ho.

Hoci je v mnohých krajinách mier, to neznamená, že je v nich pokoj. Aj kamaráti sa niekedy pohádajú, však? A tiež dobre vieme, že na svete je veľa nepokojov a vojen. Ako im zabrániť? Svätý Otec pokoj považuje za Boží dar a plod činnosti človeka, ktorý sleduje spoločné dobro v pravde a v láske. Najlepšie by bolo, keby ľudia žili v harmónii, nehádali sa a zabezpečili spravodlivosť pre všetkých. Pápež František dodáva k slovám pápeža Benedikta XVI: „Práve zabudnutie na Boha, a nie jeho oslava, je tým, čo plodí násilie“.



K tomu ponúka ako-by podobenstvo o strome podľa talianskeho básnika Reboru. Opisuje topol so svojimi vetvami siahajúcimi k nebu, hýbanými vetrom, jeho pevný, stabilný kmeň a hlboké korene, ktoré sa vnárajú do zeme. Ak sa zničia korene, kmeň sa pomaly vyprázdni a umrie. Vetvy, ktoré boli istého času bujné a priame, sa ohnú smerom k zemi a upadnú. Aj ľudia, keď zabudnú na základ, ktorý je vo viere v Boha, v našich kresťanských tradíciách, môžu postupne hynúť, upa-

dať ako kmeň a konáre stromu so zničenými koreňmi.

Milí kamaráti, možno všetkému o viere ešte celkom nerozumieme, možno nechápate všetkým modlitbám, no vedzte, že Pán Boh vám postupne odhalí svoje pravdy, ak o to budete stáť, ak vás budú zaujímať. Každý máme svoje korene, ktoré majú byť zasadené v dobrej, kvalitnej zemi, čiže medzi dobrými kamarátmi, v pokojnom rodinnom prostredí, kde sa môžeme naučiť veľa o láske Pána Ježiša, a tak ju odovzdávať

iným. Je mnoho ľudí, kamarátov, ktorí žijú ináč, nemodlia sa, nechodievajú do kostola, na náboženstvo. Žijú bez Boha. Je správne, keď ich rešpektujeme, no neznamená to, že musíme robiť tak, ako oni. Práve naopak, keď uvidia, že vy, ktorí sa modlíte, ste čestní, pravdiví, féroví, priateľskí, možno sa zamyslia a budú uvažovať o tom, prečo je to tak. Možno postupne prídu na to, že za tým všetkým je ukrytá viera, dôvera v niečo, čo nám pomáha byť dobrými a tým niečím je Pán Ježiš.

Návšteva Svätého Otca nás tiež podnietila k ponuke informácií o Európskej únii. Iste už niektoré poznáte. Iné sa možno dozviete práve od nás:

- Európska únia, ktorá vznikla v roku 1957, združuje 28 krajín.
- Na modrej zástave žiari dvanásť zlatých hviezd symbolizujúcich dvanásť zakladateľských krajín.
- Európskou hymnou je Óda na radosť od L. V. Beethovena.
- Jednotnou európskou menou v osemnástich krajinách Európy je euro. Eu-

romince majú jednu stranu spoločnú a na druhej strane je motív navrhnutý štátom, ktorý mincu vydal.

- EÚ oslavuje svoje narodeniny 9. mája. V tento deň v roku 1950 predstavil francúzsky minister Robert Schuman niekoľko myšlienok projektu, ktorý dnes poznáme ako EÚ.
- Jednotný trh znamená, že sa ľudia, výrobky a služby môžu voľne pohybovať medzi členskými štátmi EÚ.
- EÚ má svoju vlastnú Chartu základných práv.

V článku boli použité informácie z <http://www.tkkbs.sk/> a z <http://www.europa.eu/>

K Vianociam aj v novom roku 2015 vám prajeme, aby ste sa naučili hľadať Pravdu tak, ako ju hľadali traja králi – vytrvalo, pozorne, úprimne, s vypätím všetkých síl. (Maľovan-ku si vyfarbite, ak chcete, dokreslite chýbajúce časti.)

Adriana Lazorová

farský informátor

Návšteva bohoslovcov

V piatok 24. októbra našu farnosť navštívili bohoslovci prvého ročníka kňazského seminára v Spišskej Kapitule spolu s vicerektorom PhDr. Ondrejom Štefaňákom PhD. Program ich návštevy prebiehal vo farskom kostole v Markušovciach, svätú omšu celebraval vicerektor kňazského seminára, po svätej omši bola diskusia s veriacimi. V sobotu bola adorácia s večerami. V nedeľu svätú omšu vo farskom kostole o 11:00 celebraval vicerektor Ondrej Štefaňák.

Teplička

Dňa 6. až 7. novembra sa začal skladať zreštaurovaný bočný oltár. Reštaurátorské práce previedla firma ALTIS plus pod vedením pána Mgr. art Martina Kuku a Rastislava Šišoláka z Levoče. Kompletne reštaurátorské práce stáli 16 000,- €.

Financie tvorili: milodary od veriacich 7 330,- €; Obecný úrad Teplička 1000,- €; Pozemkové spoločenstvo Teplička 1000,- €; Ružencové bratstvo Teplička 2000,- €; z účtu filiálky Teplička 4 670,- €. Všetkým veriacim, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na obnove bočného oltára vyslovujeme úprimné Pán Boh zaplať.

Púť radosti

V dňoch 17. – 19. októbra sa v Pavlovciach nad Uhom, sčasti programu aj vo Vysokej nad Uhom, konala 63. púť radosti s témou Vykúpení láskou. Zúčastnili sa jej aj naše 4 farničky, ktoré odchádzali domov povzbudené a s úsmevom na tvári. Táto púť sa koná na pamiatku Anky Kolesárovej, ktorá prišla 22. novembra 1944 o život kvôli tomu, že sa nechcela poddať vojakovi, a tak prísť o svoju čistotu, preto si radšej vybrala smrť. Viac info nájdete na stránke: www.domcek.org

Podakovanie

V dňoch od 24. do 26. októbra sme zavítali do rodiska nášho spolubrata Petra Hanuštiaka. Prijali sme pozvanie na náš pastoračný víkend vo farnosti



Markušovce, pod vedením nášho otca vicerektora Ondreja Štefaňáka. Ubytovaní sme boli na fare, kde nás milo prijal pán farár Ondrej Švančara a pán kaplán František Benko, ktorí sa nám počas týchto dní strávených v Markušovciach venovali. Chceme vysloviť úprimné Pán Boh zaplať za milé prijatie do farského spoločenstva, obom kňazom, veriacim a hlavne dobrodincom, ktorí nám pomohli v organizácii nášho pobytu. O naše pohodlie sa s veľkou ochotou a láskou starala aj rodina Filipovcov, preto im za ich úsilie vyprosujeme v modlitbách hojné Božie požehnanie. Počas dní strávených v Markušovciach, Tepličke a v Lieskovanoch sme spoznali ďalšie spoločenstvo veriacich ľudí, ktorí nás s láskou prijali. **Pán Boh zaplať za všetko!**

V modlitbách s vami bohoslovci prvého ročníka kňazského seminára biskupa Jána Vojtáššaka v Spišskej Kapitule.

Duchovná obnova v Lieskovanoch

V dňoch 18. – 21. decembra sa konala duchovná obnova, ktorú viedol páter Ján Kušnir zo Spoločnosti Božieho slova s témou „*Veď Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život.*“

Organista Jaroslav Klučár

V utorok 2. decembra 2014, zaopatrený sviatosťami, odovzdal Stvoriteľovi svoju dušu náš organista Jaroslav Klučár z Lieskovan v 61. roku života. Pohrebná svätá omša bola v piatok 5. decembra 2014 o 13.00 hod. v Lieskovanoch. S úctou spomíname na jeho obetavú službu organistu, ktorú začal v roku 1969 v Lieskovanoch s dvojročnou prestávkou, kedy bol na vojenskej službe. Vo filiálke Teplička začal organovať v roku 1977. Nech ho Boh odmení večným životom. Odpočinitie večné daj mu – Pane.



Založené 1999

do vašej pozornosti

Primície v Markušovciach

Snímky: Peter Lazor



Vydáva Rímskokatolícky farský úrad Markušovce pre farnosť Markušovce a filiálky Teplička, Pod Teplička a Lieskovany. Zodpovedná redaktorka: Mgr. Monika Hodnická. Redaktori: Mgr. Adriana Lazorová, Peter Lazor a externisti. Sadzba a grafická úprava: Ing. Peter Hamrák. Technické spracovanie: Tlačiareň Kežmarok. Jazyková úprava: Mgr. Barbora Klučárová. Odborný konzultant: Mgr. Ondrej Švančara. Imprimatur: Prof. ThDr. František Tondra, spišský diecézny biskup, BÚ 16. 2. 1999, č. prot. 113/99. Registrované OÚ, odbor školstva a kultúry v Spišskej Novej Vsi, reg. č. 2/99. Náklad 1000 kusov. Adresa redakcie: Rím. kat. farský úrad, Michalská 52, 053 21 Markušovce. Nepredajné. E-mail: info@pokojadobro.sk. <http://www.pokojadobro.sk>. Redakcia si vyhradzuje právo upravovať príspevky. Nevyžiadané rukopisy nevraciamy.